

Flyttrapport

AMF 2017

Hur sker flyttar inom kollektivavtalad tjänstepension?

sid 3	Sammanfattning
sid 4	Flytträtten för tjänstepensionerna
sid 8	Flyttutvecklingen – övergripande trender
sid 10	Flyttutvecklingen – bolag och sparformer
sid 11	Flyttar inom SAF-LO
sid 12	Flyttar inom ITP/ITPK
sid 13	Flyttar inom KAP-KL/AKAP-KL
sid 14	Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension?

Varför gör AMF en flyttrapport?

AMF är förvalsbolag inom Avtalspension SAF-LO. Det innebär att AMF förvaltar tjänstepensioner för de kunder som inte gör ett aktivt val för sin tjänstepension. Syftet med rapporten är att belysa vilka flyttströmmar som finns för tjänstepensioner och att öka förståelsen för hur kunderna agerar vid flytt av tjänstepension.

AMF ser den flytträtt som ingår i kollektivavtalad tjänstepension som en viktig rättighet för att individen ska kunna utöva kundmakt och välja det pensionsbolag och den pensionslösning som passar vederbörande bäst. AMF strävar efter att göra de kunder som väljer att byta pensionsbolag medvetna om vad flytten innebär.

Vid frågor om rapporten

Kontakta **Dan Adolphson**,
trygghetsekonom AMF
08-696 33 44
dan.adolphson@amf.se

Mer information

Collectum www.collectum.se
FORA www.fora.se
Konsumenternas försäkringsbyrå www.konsumenternas.se
Minpension.se www.minpension.se
Pensionsmyndigheten www.pensionsmyndigheten.se
Pensionsvalet www.pensionsvalet.se
SPV www.spv.se
Svensk Försäkring www.svenskforsakring.se
Valcentralen www.valcentralen.se

Sammanfattning

Kapitalflöden inom kollektivavtalade tjänstepensioner

- Inbetalningarna till de kollektivavtalade tjänstepensionerna fortsätter att öka. Mellan 2015 och 2016 uppgick ökningen till 7 procent.
- Under 2016 minskade flyttaktiviteten inom kollektivavtalad tjänstepension något inom SAF-LO, ITPK och KAP-KL/AKAP-KL. Inom premiebestämd ITP (även kallad ITP1) syns en svag ökning av flyttaktiviteten.
- Flytt sker fortfarande främst från traditionell försäkring till fondförsäkring, och från förvalsbolag till banker.

Undersökning bland kunder som påbörjat en tjänstepensionsflytt från AMF

- Knappt en fjärdedel vet inte om att de har flyttat sin tjänstepension. Det är något färre än i undersökningen förra året.
- En majoritet flyttar efter att ha blivit kontaktade av en extern aktör.
- Ungefär hälften av dem som flyttat sin tjänstepension uppger att de jämförde olika alternativ innan de bestämde sig. Av dem uppgav drygt hälften att de fick hjälp att göra denna jämförelse.
- Nästan var femte kund uppger att de genomförde flytten själv, jämfört med var åttonde förra året. Det är betydligt vanligare att kunder inom ITP/ITPK genomför flytten själva jämfört med kunder inom SAF-LO och KAP-KL/AKAP-KL.
- Fler flyttar till en sparform som motsvarar de faktiska preferenserna. Av dem som flyttade sin tjänstepension från AMF sa sig 30 procent föredra en traditionell försäkring trots att flytten gick till en fondförsäkring. Förra året var motsvarande siffra 40 procent.
- Att samla sitt sparande är den främsta anledningen som anges för flytten.

Om rapporten

AMF har tagit fram denna rapport för att beskriva och följa flyttströmmarna inom kollektivavtalad tjänstepension. Underlaget är framtaget genom publik information från de olika valcentralerna, branschorganisationen Svensk Försäkring samt Pensionsmyndigheten. Den studerade tidsperioden sträcker sig från 2004 till 2016 med fördjupad information under 2015 och 2016. Årets rapport belyser även skillnaderna mellan kollektivavtalad respektive individuell tjänstepension (ej kollektivavtalad tjänstepension) när det gäller flytträtt och flyttavgifter.

För att ta reda på hur kunderna resonerar vid flytt av tjänstepension genomförde AMF våren 2017 en undersökning bland kunder som flyttat sin tjänstepension från AMF under perioden oktober 2016–mars 2017.

Avgränsningar

- Rapporten omfattar flyttstatistik för kollektivavtalade tjänstepensioner via valcentraler inom de fyra stora kollektivavtalen. Den omfattar *inte* flyttstatistik av individuell tjänstepension (tjänstepensioner utanför kollektivavtal).
- Rapporten omfattar enbart premiebestämd tjänstepension (inte förmånsbestämd tjänstepension).
- Rapporten omfattar *inte* statistik från Valcentralen (Skandikon) som administrerar tjänstepensionerna för cirka tjugo procent av de anställda inom kommuner och landsting.

Flytträtten för tjänstepensionerna

Det svenska pensionssystemet består av tre delar; allmän pension (1), tjänstepension från arbetsgivaren (2) och eventuellt eget privat sparande till pension (3).

I alla tre delar finns det placeringsval där man har möjlighet att ändra sig i efterhand och göra nya val (både

för kommande premier och för redan intjänat pensionskapital). Inom tjänstepension innebär en flytt att en pensionsförsäkrings värde förs över till ett annat försäkringsbolag (eller till en annan sparform inom samma bolag).

Flytten påverkar inte bara de intjänade pensionspengarna utan även de framtida premierna betalas in till det bolag som man flyttar till. Eftersom bolagen har olika försäkringsvillkor, avgifter och sparformer kan det finnas både för- och nackdelar med att flytta sin tjänstepension.

Kollektivavtalade tjänstepensioner omfattar cirka 9 av 10 anställda i Sverige. År 2016 betalades cirka 57 miljarder kronor in i nya premier. Tjänstepensionen infördes som ett komplement till den allmänna pensionen, och utgör en allt större del av den framtida pensionen. Kollektivavtalsparterna bestämmer vilka bolag som de anställda ska kunna välja som förvaltare av sin tjänstepension.

Flytträtt inom kollektivavtalad tjänstepension

Flytträtten är rätten att flytta mellan de av parterna upphandlade/anslutna bolagen inom respektive avtalsområde. Rätten att flytta sina tjänstepensionsförsäkringar till ett annat pensionsbolag finns idag inom samtliga av de fyra största avtalsområdena Avtalspension SAF-LO (privatanställda arbetare), ITP/ITPK (privatanställda tjänstemän), KAP-KL/AKAP-KL (kommun- och landstingsanställda) och PA16 (statligt anställda).

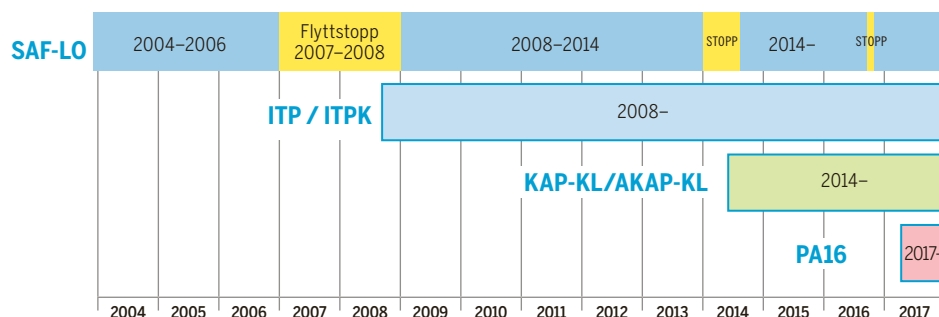
Flytträtt har steg för steg införts inom de olika avtalsområdena. För privatanställda arbetare (Avtalspension SAF-LO) infördes flytträtt 2004, men flyttvolymerna blev påtagliga först 2006. Mellan 2007 och 2008 samt under delar av 2014 och 2016 rådde temporärt flyttstopp. Flytträtten för privatanställda tjänstemän (ITP/ITPK) infördes för samtliga anslutna bolag under 2008, och 2014 för kommun- och landstingsanställda (KAP-KL/AKAP-KL).

Statligt anställda hade tidigare inte haft flytträtt inskrivet i kollektivavtalet, men i det nya avtalet PA16 (som ersatte det äldre PA03) finns flytträtt från april 2017.

Inom kollektivavtalad tjänstepension är flyttavgifterna mellan 0 till 800 kronor per bolag och flytttillfälle. Det vanligaste är att kunden flyttar sin pension med hjälp av e-legitimation, men flyttblankett finns för den som föredrar det. Flytt av fondförsäkringar genomförs ofta inom några veckor och vid flytt av traditionella försäkringar (produkter med garantier) sker det vanligen inom 60 dagar.

Arbetsmarknadens parter agerar kravställare genom upphandlingar och anslutningsförfaranden. Vanligtvis består utbudet av 5–15 bolag som erbjuder traditionell försäkring och fondförsäkring. Parterna ställer också krav på att det ska finnas flytträtt. Undantaget är inom PA16 där Kåpan Pensioner saknar flytträtt.

Flytträtt inom avtalsområdena

Källa: Fora, Collectum, SPV, Valcentralen, Pensionsvalet

Valbara bolag inom de största kollektivavtalsområdena

I dagsläget är följande bolag valbara inom de fyra stora avtalsområdena för traditionell försäkring respektive fondförsäkring.

TABELL 1

Avtalsområde	Traditionell försäkring		Fondförsäkring		
SAF-LO Privatanställda arbetare Valcentral: FORA Förval: AMF	Alecta AMF	Folksam SEB	AMF Danica FOLO (Folksam) Handelsbanken	Länsförsäkringar Movestic Nordea	SEB SPP Swedbank
ITP/ITPK Privatanställda tjänstemän Valcentral: Collectum Förval: Alecta	Alecta AMF	Folksam Skandia	AMF Danica SEB	SPP Swedbank	
KAP-KL/AKAP-KL Kommun- och landstingsanställda Valcentral: Valcentralen och Pensionsvalet Förval: KPA	Alecta AMF	Folksam KPA	AMF Danica FOLO (Folksam) Folksam	Handelsbanken KPA Länsförsäkringar Svenska Lärarfonder (Folksam)	Nordea SEB Swedbank
PA16 Statligt anställda Valcentral: Statens Tjänstepensionsverk (SPV) Förval: Kåpan	Alecta AMF	Kåpan	AMF Danica	Handelsbanken Länsförsäkringar	SEB Swedbank

Källa: Fora, Collectum, SPV, Valcentralen, Pensionsvalet

I samband med de upphandlingar och anslutningar som skett genom åren var tidigare fler bolag valbara. Det medför att kunderna kan ha flera försäkringar hos bolag men inga nya premier sätts in, så kallade fribreiv.

Flytträtt och flyttavgifter inom individuell tjänstepension

För tjänstepension som inte är kollektivavtalad (även kallad individuell tjänstepension) är flyttavgifterna generellt sett högre och i vissa fall går det inte att flytta sin pension alls. Inom individuell tjänstepension förekommer provisioner från pensionsbolag till försäkringsförmedlare. Det gör att det kan ta många år innan spararen blir lönsam för pensionsbolagen, vilket till stor del förklarar de höga flyttavgifterna.

Konkurrensverket har visat att det finns exempel inom individuell tjänstepension där flyttavgiften är fem procent på pensionskapitalet, om flytten sker relativt snart efter nyteckning¹⁾. Det finns även bolag som tar ut flyttavgifter på 2,5 procent även om flytten sker efter många års

sparande. Konkurrensverket ser stora inläsningseffekter med höga flyttavgifter eftersom det kan hämma kundrörligheten. För att komma tillrätta med detta föreslår Konkurrensverket olika åtgärder för att undanröja administrativa hinder vid flytt.

Finansinspektionen har, likt Konkurrensverket, ifrågasatt förekomsten av procentuella flyttavgifter som tillämpas många år efter det att försäkringarna tecknades²⁾. Inom individuell tjänstepension är man vanligtvis beroende av flyttblanketter och i många fall krävs ett skriftligt godkännande från arbetsgivaren eftersom denne formellt äger tjänstepensionen. Dessutom kan det ta längre tid än två månader att flytta.

TABELL 2

Översikt flytträtt och flyttavgifter	Kollektivavtalad tjänstepension	Individuell tjänstepension
Flyttavgift	0–800 kronor per bolag och flyttillfälle	0 kronor–5 procent av kapitalet eller flera tusenlappar i fast avgift
Arbetsgivarens underskrift krävs	Nej	Ja, i många fall
Tidsgräns för flytt (flyttid)	Ja, regleras i avtal mellan valcentraler och bolag	Nej, branschrekommendation om 60 dagar men det kan ta längre tid
Flytt möjlig med e-legitimation	Ja (flyttblankett finns för den som föredrar det)	Nej, flyttblanketter krävs
Valcentral som är oberoende från bolagen administrerar flytten	Ja	Nej, flytt sker vanligtvis direkt mellan bolagen
Flytträtt för all premiebestämd tjänstepension	Ja, med undantag för statlig tjänstepension i Kåpan pensioner	Nej, flytträtten är beroende av försäkringsvillkor och teckningstidpunkt

¹⁾ Konkurrensverket, Flyttavgifter på livförsäkringsmarknaden – potentiella inläsningseffekter bland pensionsförsäkringar. Rapport 2016:12.

²⁾ Finansinspektionen, Lägesrapport om branschöverenskommele för ökad transparens vid flytträtt för pensionsparande. FI Dnr 14-8233.

Premieinflöden inom kollektivavtalad tjänstepension

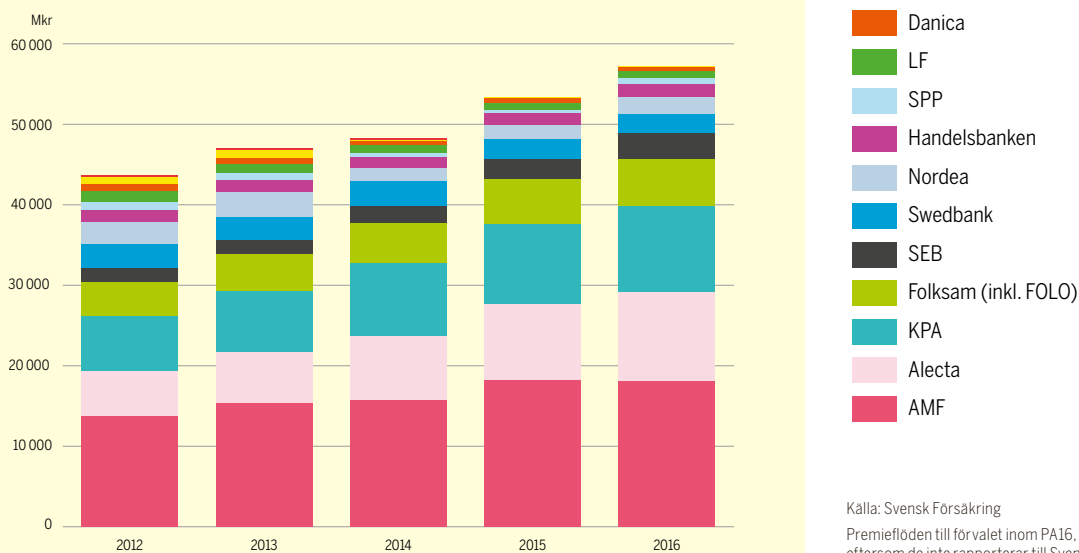
Premieinflödena till pensionsbolagen inom kollektivavtalad tjänstepension fortsätter att öka, en utveckling som sannolikt kommer att pågå under ett antal år framöver. Mellan 2015 och 2016 ökade inbetalningarna med 7 procent. De tilltagande premieinflödena har flera orsaker, bland annat att:

- Förmånsbestämd tjänstepension fasas ut inom samtliga avtalsområden.
- Fler kunder med premiebestämd tjänstepension har lön över 7,5 inkomstbasbelopp (speciellt inom ITP1).
- Ökande pensionsavsättningar i form av exempelvis flexpension/deltidspension.
- Fler tidiga och sena arbetsår ger tjänstepension (speciellt inom kommun, landsting och stat).

Förvalsbolagen Alecta, AMF och KPA tar hand om cirka 70 procent av premieinflödena inom kollektivavtalad tjänstepension. Alecta och KPA har ökande inflöden. Under det senaste året har Alecta gått om KPA, vilket beror på att ITP/ITPK-området (där Alecta är förvalsbolag), växer snabbast. AMFs premieinflöden ligger kvar på samma nivå (i absoluta tal) som föregående år.

DIAGRAM 1

Premieinflöden via valcentral till pensionsbolag 2012–2016 (förmånsbestämda flöden ingår ej)

Källa: Svensk Försäkring

Premieflöden till förvalet inom PA16, Kåpan, saknas eftersom de inte rapporterar till Svensk Försäkring.

Flyttutvecklingen – övergripande trender

Flyttat kapital totalt inom kollektivavtalad tjänstepension via valcentraler 2004–2016

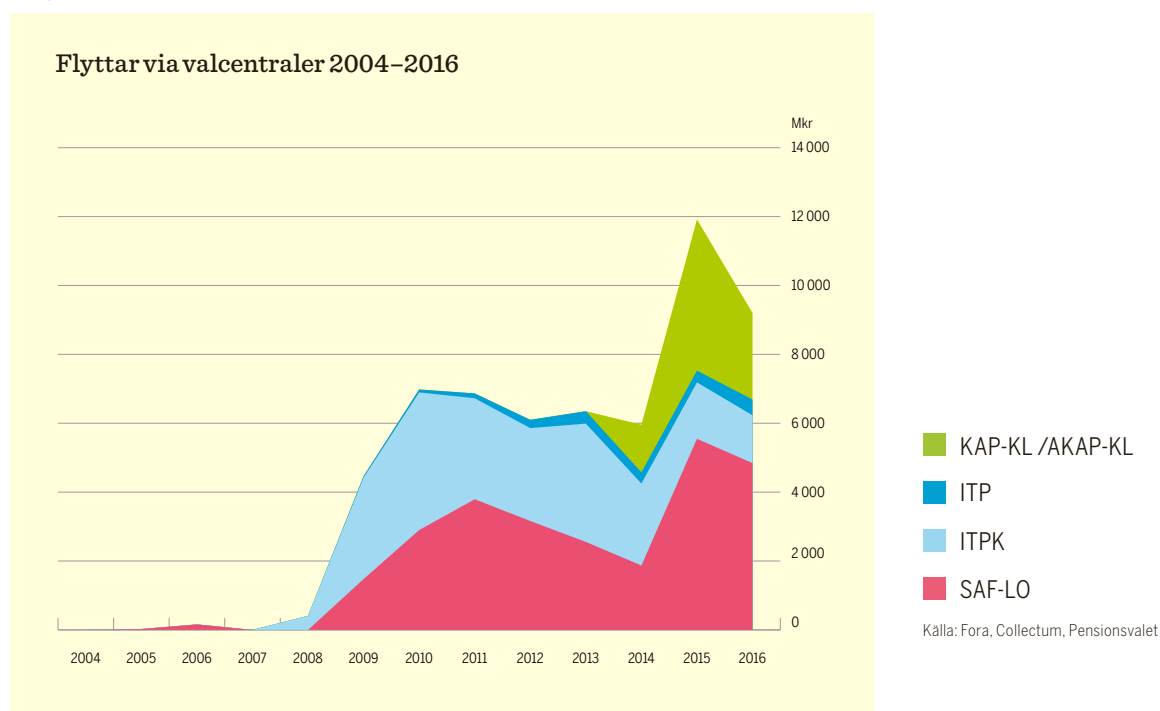
Flyttaktiviteten inom kollektivavtalad tjänstepension har successivt ökat under åren i takt med att flytträtt tillkommit inom allt fler avtalsområden. Ökningen beror till stor del på tilltagande aktivitet från bankerna. Den tekniska utvecklingen såsom introduktionen av e-legitimation har sannolikt också bidragit till ökningen då det har underlättat flyttprocessen. Under 2016 skedde dock ett trendbrott på grund av minskad aktivitet inom främst avtalsområde KAP-KL/AKAP-KL.

Inom SAF-LO minskade flyttarna något under 2016 främst beroende på ett två månader långt flyttstopp under hösten. Inom ITP-området gick det att se en

minskning av flyttarna inom ITPK, minus 15 procent, men en ökning inom ITP1, plus 34 procent. Inom avtalsområde KAP-KL/AKAP-KL har flyttarna minskat med cirka 40 procent, vilket i huvudsak beror på färre aktiviteter från några aktörer på marknaden.

AMF har även analyserat flyttdata från första kvartalet 2017 och kan konstatera att flyttvolymerna totalt sett har ökat med 15-20 procent från och med andra kvartalet 2016 till och med första kvartalet 2017, jämfört med helåret 2016. Det antyder att nedgången under helåret 2016 var tillfällig.

DIAGRAM 2

Flytträtt gäller för PA16 från 2017.

TABELL 3

Flyttar av tjänstepensionskapital via valcentraler i miljoner kronor, 2004–2016

Mkr	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
SAF-LO	2	26	159	–	–	1 476	2 899	3 793	3 161	2 555	1 870	5 548	4 842
ITP	–	–	–	–	1	41	86	141	241	361	325	342	457
ITPK	–	–	–	–	408	2 947	3 996	2 932	2 698	3 434	2 380	1 638	1 389
KAP-KL/AKAP-KL *	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 382	4 389	2 513
TOTALT	2	26	159	0	409	4 464	6 981	6 866	6 101	6 350	5 958	11 917	9 201

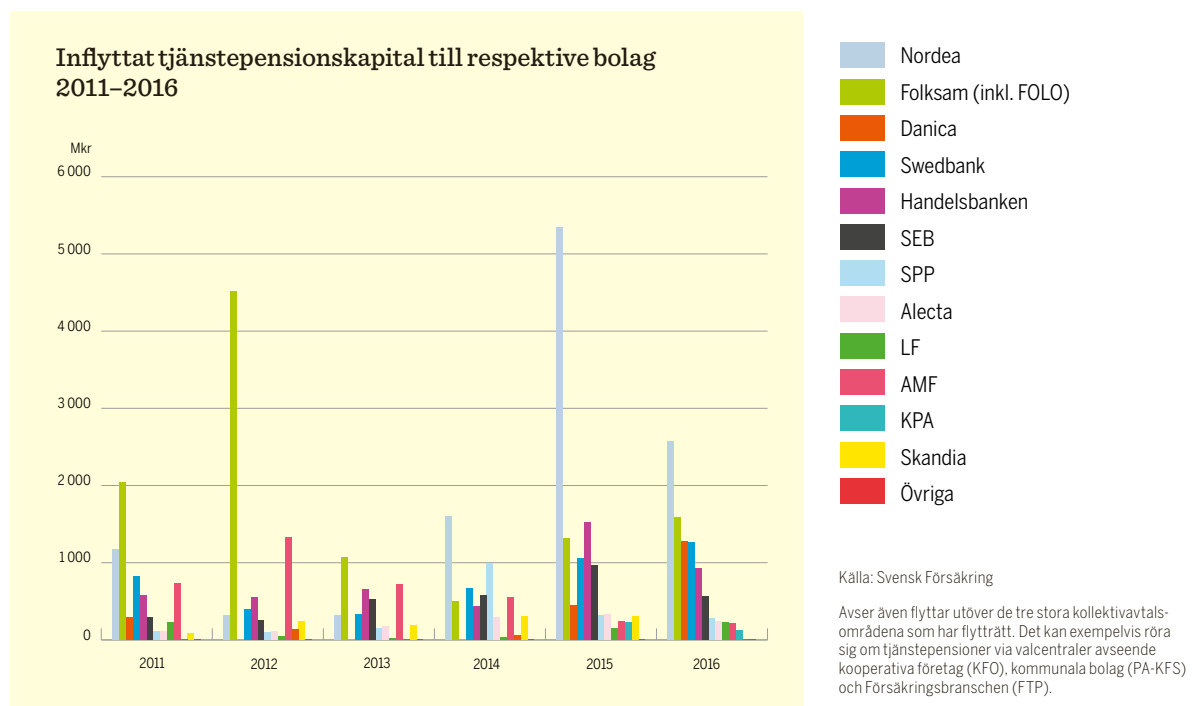
* Inom KAP-KL/AKAP-KL saknas data från Valcentralen (Skandikon) som administrerar cirka 20 procent av kunderna inom avtalsområdet.

Inflyttat tjänstepensionskapital via valcentraler 2011–2016

Flyttflödena har varierat stort mellan åren 2011 och 2016, och utvecklingen har i stor utsträckning präglats av vilka bolag som har varit valbara och aktiva under de enskilda åren. Under 2011 och 2012 flyttades tjänstepensioner främst till Folksam (FOLO). Under 2013 och 2014 var aktiviteten mer jämnt fördelad mellan aktörerna, och den var även lägre, bland annat på grund av flyttstopp inom

SAF-LO under delar av 2014. Under 2015 ökade aktiviteten generellt inom KAP-KL/AKAP-KL och SAF-LO, något som främst var drivet av Nordea. Under 2016 halverade Nordea sina flyttvolymerna jämfört med 2015, men har trots detta störst flyttvolymerna. Danica är den aktör som ökade mest under 2016 (180 procent). Även Folksam och Swedbank ökade märkbart under året.

DIAGRAM 3

Flyttutvecklingen – bolag och sparformer

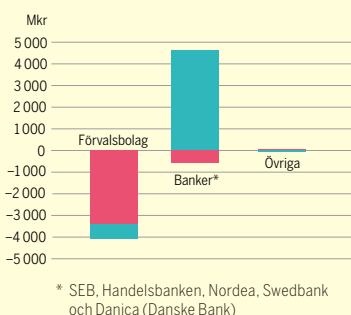
Flyttar av tjänstepensionskapital 2016 (SAF-LO, ITP/ITPK, KAP-KL/AKAP-KL)

De största flyttströmmarna inom kollektivavtalad tjänstepension som genomfördes via valcentraler gick under 2016 från traditionella försäkringar till fondförsäkringar. Mönstret är detsamma som för ett år sedan. Främst flyttades kapital från förvalsbolagen AMF och KPA till fondförsäkring hos bankerna. Totalt sett var flytt rörelsen till andra aktörer än banker relativt liten.

DIAGRAM 4

Flyttmarknaden 2016 (netto) via valcentral

(SAF-LO, ITP/ITPK, KAP-KL/AKAP-KL)

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet

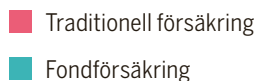
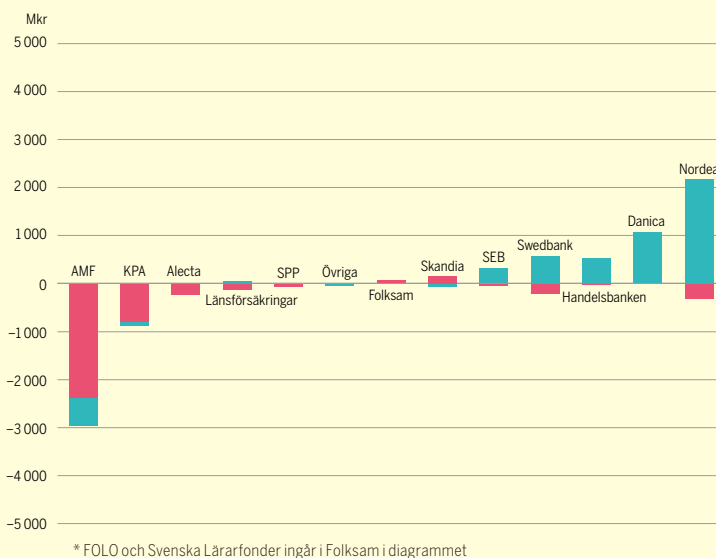

DIAGRAM 5

Flyttar av tjänstepensionskapital (netto) 2016 per bolag

(SAF-LO, ITP/ITPK, KAP-KL/AKAP-KL)

Källa: Fora, Collectum, Pensionsvalet

TABELL 4

Flyttat tjänstepensionskapital 2016

Flyttnetto (flyttar in minus flyttar ut)

Mkr	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
Förvalsbolagen	-3 378	-676	-4 054
Banker	-567	4 657	4 090
Övriga	29	-66	-37

TABELL 5

Flyttar av tjänstepensionskapital (netto) 2016 per bolag

(SAF-LO, ITP/ITPK, KAP-KL/AKAP-KL)

Flyttnetto (flyttar in minus flyttar ut)

Mkr	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Kapital (netto)
AMF	-2 377	-588	-2 965
KPA	-779	-88	-868
Alecta	-222	-	-222
Länsförsäkringar	-114	45	-69
SPP	-58	-3	-61
Övriga	-6	-39	-45
Folksam*	58	-1	57
Skandia	148	-68	80
SEB	-33	317	283
Swedbank	-202	575	374
Handelsbanken	-28	536	508
Danica	-	1 059	1 059
Nordea	-304	2 170	1 866

* FOLO samt Svenska Lärarfonder ingår i Folksam

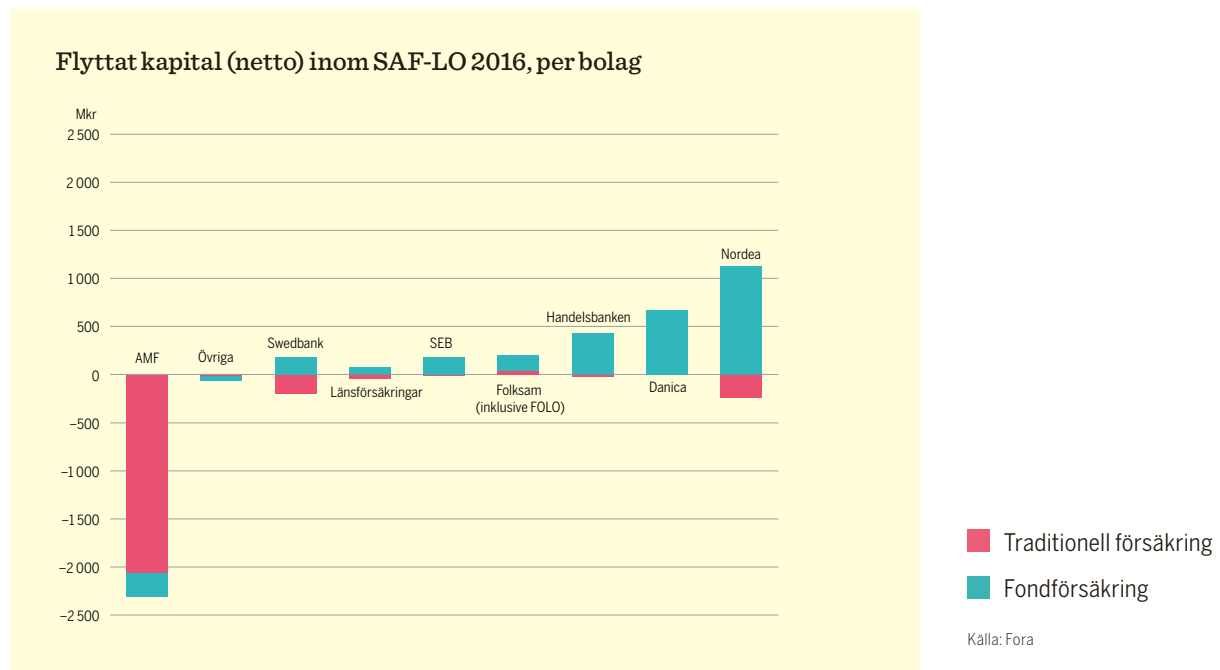
Flyttar inom SAF-LO

Flyttat kapital inom SAF-LO 2016

Den generella trenden är fortsatt att kunderna flyttar från traditionell försäkring till fondförsäkring. År 2016 gick majoriteten av flyttarna inom avtalsområde SAF-LO från traditionell försäkring hos förvalsbolaget AMF, till fondförsäkring hos Nordea, Danica och Handelsbanken (dessa tre bolag är inte valbara inom traditionell försäkring).

Danica ökade mest under 2016 men Nordea står fortsatt för de största volymerna. Totalt sett minskade flyttvolymerna något jämfört med 2015, vilket troligen främst beror på minskad aktivitet från Nordea, samt det tidigare nämnda flyttstoppet under hösten.

DIAGRAM 6

TABELL 6

Flyttat kapital (netto) inom SAF-LO 2016 per bolag

Flyttnetto (flyttar in minus flyttar ut)
Siffror i **fetstil** är i dagsläget valbara bolag inom traditionell försäkring och fondförsäkring.

Mkr	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
AMF	-2 055	-255	-2 311
Övriga *	-9	-54	-63
Swedbank	-191	177	-14
Länsförsäkringar	-44	76	31
SEB	-4	180	176
Folksam (inklusive FOLO)	40	161	201
Handelsbanken	-18	435	417
Danica	0	669	669
Nordea	-233	1126	893

* Inom traditionell försäkring är även Alecta valbart och inom fondförsäkring är Movestic och SPP är valbara.

Flyttar inom ITP/ITPK

Flyttat kapital inom ITP/ITPK 2016

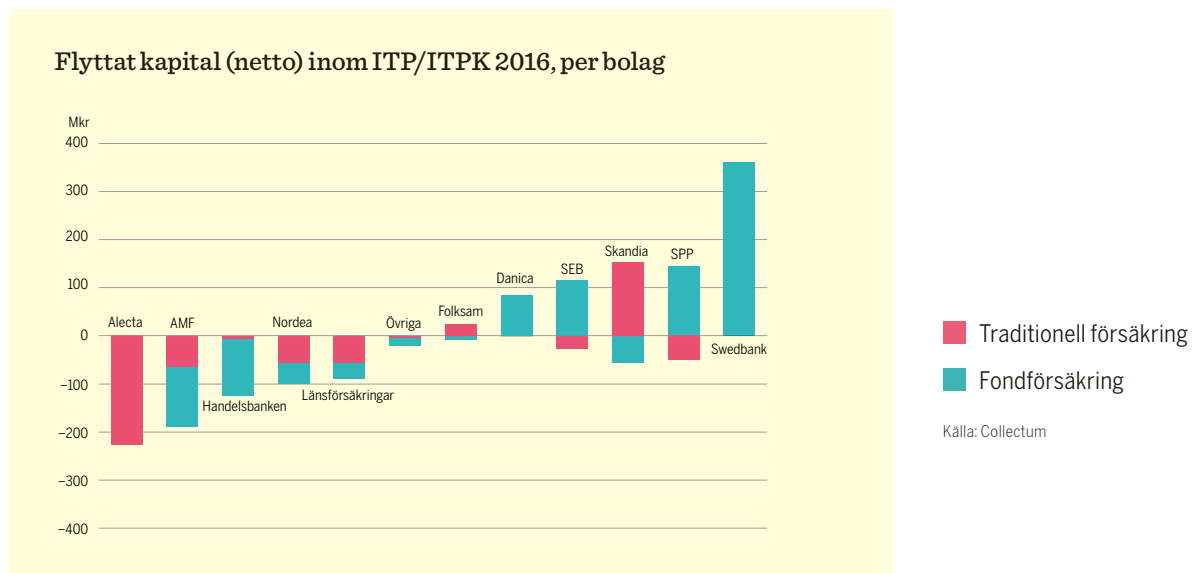
Inom ITP/ITPK flyttades kapitalet framförallt till fondförsäkring inom Swedbank, SPP, SEB och Danica. Swedbank ökade mest. Flyttarna skedde framförallt från förvalet Alecta men även från AMF och de bolag som inte blev utvalda i upphandlingen 2013 (Handelsbanken, Nordea och Länsförsäkringar).

Skandia (ej valbart inom fondförsäkring) är det enda bolag som uppvisar ett positivt flyttnetto för traditionell försäkring. Flyttaktiviteten är lägre inom ITP/ITPK än

inom övriga avtalsområden. Detta beror på att äldre individer i regel både har en förmånsbestämd del (som inte går att flytta) och en mindre del premiebestämd pension kallad ITPK. Yngre individer, som omfattas fullt ut av premiebestämd ITP, har inte sparat så länge vilket gör att deras flyttbara kapital är litet i sammanhanget.

Enligt avtalet måste kunder inom ITP1 placera 50 procent av sina premier i traditionell försäkring, delar som därmed inte kan flyttas till fondförsäkring.

DIAGRAM 7

TABELL 7

Flyttat kapital (netto) inom ITP/ITPK under 2016, per bolag

Flyttnetto (flyttar in minus flyttar ut).

Siffror i **fetsstil** är i dagsläget valbara bolag inom traditionell försäkring och fondförsäkring.

Mkr Försäkringsbolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
AMF	-63	-127	-190
Alecta Pensionsförsäkring UITPK*	-127	0	-127
Handelsbanken	-6	-117	-123
Nordea	-55	-45	-100
Alecta*	-100	0	-100
Länsförsäkringar	-56	-33	-89
Övriga	-4	-15	-18
Folksam	23	-8	15
Danica	0	85	85
SEB	-25	116	91
Skandia	153	-55	97
SPP	-48	145	97
Swedbank	0	361	361

* Alecta UITPK ingår i Alecta i diagrammet

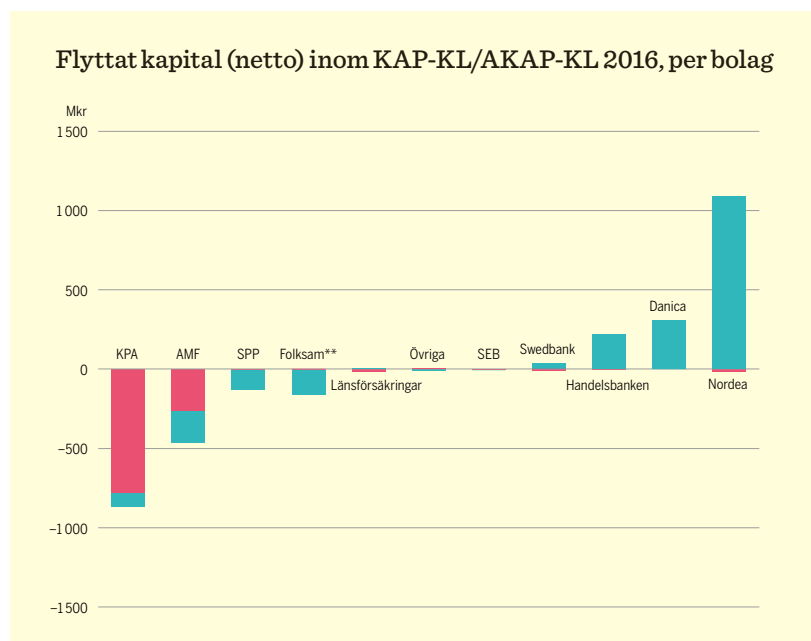
Flyttar inom KAP-KL/AKAP-KL

Flyttat kapital inom KAP-KL/AKAP-KL 2016

Inom KAP-KL/AKAP-KL gick flyttarna framförallt till fondförsäkring inom Nordea (ej valbart för traditionell försäkring), även om flödet mer än halverats sedan 2015. Utflytde skedde främst från KPAs traditionella försäkring

som är förvalet men även från AMFs traditionella försäkring och fondförsäkring. Även inom KAP-KL/AKAP-KL har antalet bolag som erbjuder traditionell försäkring minskat sedan den senaste anslutningen 2014.

DIAGRAM 8

TABELL 8

Flyttat kapital (netto) inom KAP-KL/AKAP-KL under 2016, per bolag

Flyttnetto (det vill säga flyttar in minus flyttar ut).

Siffror i **fetstil** är i dagsläget valbara bolag inom traditionell försäkring och fondförsäkring.

Mkr	Försäkringsbolag	Traditionell försäkring	Fondförsäkring	Totalt
	KPA	-779	-88	-868
	AMF	-259	-205	-464
	SPP	-6	-124	-130
	FOLLO fond*	-	-95	-95
	Svenska Lärarfonder*	-	-38	-38
	Folksam*	-5	-21	-26
	Länsförsäkringar	-13	2	-11
	Övriga	5	-7	-2
	SEB	-4	21	17
	Swedbank	-10	36	26
	Handelsbanken	-4	218	215
	Danica	-	305	305
	Nordea	-16	1 089	1 073

Inom traditionell försäkring är även Alecta valbart.

* FOLO och Svenska Lärarfonder ingår i Folksam i diagrammet.

Hur resonerar kunderna vid flytt av tjänstepension?

För andra året i rad har AMF genomfört en undersökning bland kunder som flyttade sin tjänstepension från AMF mellan oktober 2016 och mars 2017. Undersökningen gjordes i maj 2017 och totalt kontaktades 1 063 personer, varav 814 personer sade sig vara medvetna om att de flyttat sin tjänstepension. Av de medvetna kunderna ångrade 56 personer sin flytt. Totalt 758 respondenter valde att genomföra flytten och fick därmed besvara ett antal följdfrågor om motiv och förväntningar. Av de 758 respondenterna tillhör 450 SAF-LO, 163 KAP-KL/AKAP-KL och 145 ITP/ITPK³⁾.

Nytt i årets undersökning var frågor om varifrån kunderna har fått sin kunskap om tjänstepension, varifrån de skulle vilja få den samt om de har jämfört olika tjänstepensionsalternativ och i så fall hur.

En av fyra är omedvetna om att de flyttat

Cirka 85 procent av de som flyttade sin försäkring från AMF (oktober 2016–mars 2017) gjorde det till en fondförsäkring i en bank. Årets undersökning visar att knappt en fjärdedel, 23 procent, av de kunder som flyttat sin tjänstepension från AMF inte visste om att de har gjort det. Det är något färre jämfört med föregående år då 27 procent uppgav att de var omedvetna om att de flyttat sin tjänstepension.

Banker och finansiella rådgivare väcker ofta tanken

Bland de kunder som kände till att de flyttat sin tjänstepension uppger majoriteten att de fått hjälp av sin bank, en finansiell rådgivare eller annan tredje part. Jämfört med föregående års mätning är förändringarna genomgående små, förutom när det gäller finansiella rådgivare som under 2016 verkar ha väckt flytttanken hos betydligt färre kunder.

Knappt en av tre uppger att tanken på flytt väcktes av dem själva. Bland ITP/ITPK-kunderna uppger 46 procent att tanken om flytt väcktes av dem själva, vilket också är det överlägset vanligaste svaret i denna grupp. Bland kunder inom KAP-KL/AKAP-KL däremot är det vanligaste svaret att tanken om flytt väcktes av banken, 40 procent svarar det, jämfört med 18 procent av kunderna inom ITP/ITPK.

23%
är omedvetna om att de
flyttat sin tjänstepension.

DIAGRAM 9

Vem var det som först väckte tankarna på att du skulle flytta din tjänstepension?

Min bank	33%	
Jag själv	32%	
Min finansiella rådgivare	13%	
Min fackliga kontaktperson	6%	
Personer nära mig/familj/kollegor	5%	
Annat försäkringsbolag/pensionsbolag/fondbolag	3%	
Min arbetsgivare	2%	
Annat	6%	

Bas: Kunder som är medvetna om att en flytt av tjänstepension genomförts, totalt 758 personer.

³⁾ Av AMFs kunder tillhör 78 procent SAF-LO, 10 procent KAP-KL/AKAP-KL och 8 procent ITP/ITPK.

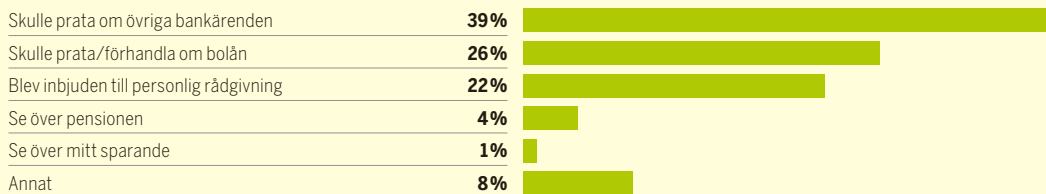
Kontakt med banken leder ofta till flytt

Liksom i mätningen föregående år uppger kunderna att de främsta anledningarna till kontakten med banken, som resulterat i en flytt av pensionen, initialt var att prata bolån (26 procent), personlig rådgivning (22 procent) eller översyn av övriga bankärenden (39 procent).

Bland de kunder där banken väckte tanken om att flytta tjänstepensionen anger 4 procent (7 procent år 2015) att huvudanledningen till kontakten med banken var att diskutera pension eller se över sparandet.

DIAGRAM 10

Vad var anledningen till att du hade kontakt med banken vid detta tillfälle?

Bas: Kunder där banken väckte tankarna på flytt, 251 stycken.

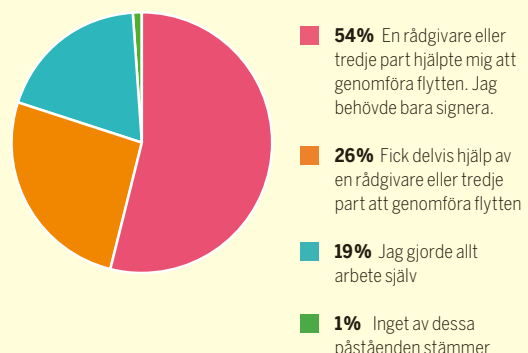
8 av 10 får hjälp att genomföra flytten

Även när flytten praktiskt ska genomföras är det mycket vanligt att en rådgivare eller annan tredje part hjälper till. Totalt uppger 80 procent av de som flyttade att de fick hjälp i någon mån, vilket är färre än föregående år då motsvarande siffra var 86 procent. 54 procent uppger att de fick så mycket hjälp att de bara behövde signera för att genomföra flytten.

En skillnad från föregående års mätning är att fler uppger att de genomför flytten själva. Kunderna inom ITP/ITPK utmärker sig, i den gruppen svarar 43 procent att de gjorde allt arbete själv. Bland kunder inom SAF-LO och KAP-KL/AKAP-KL är det betydligt ovanligare att göra flytten själv, 14 respektive 13 procent uppger att det var så det gick till.

DIAGRAM 11

När du tänker på genomförandet av själva flytten, vilket påstående stämmer bäst in på dig?

Bas: Kunder medvetna om att en flytt av tjänstepensionen genomförts, 758 stycken.

Att prata pension eller sparande är sällan huvudanledning till mötet med banken.

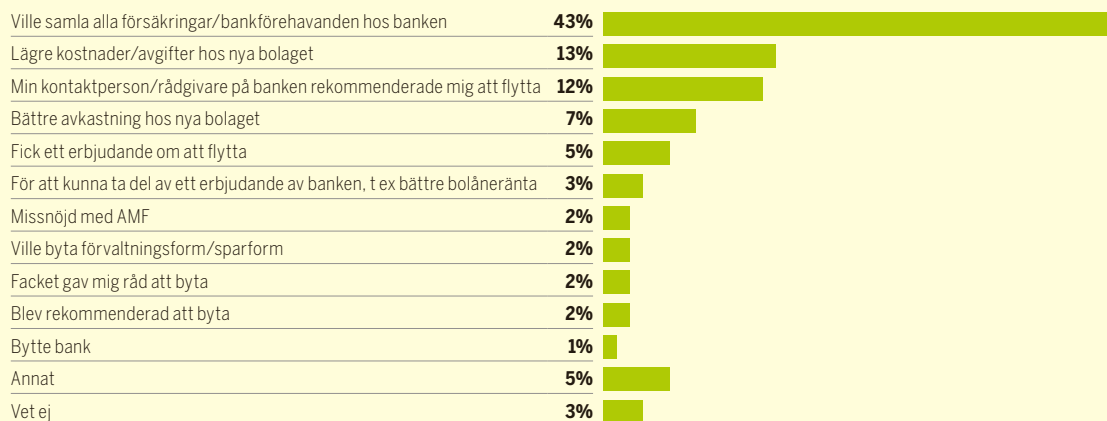
Samlat sparande främsta motivet till flytt

Den främsta anledningen till att kunderna flyttar sin tjänstepension från AMF är liksom i föregående års mätning att man vill samla sina försäkringar och bankförehavanden på ett ställe. Liksom föregående år svarar 43 procent att det är den huvudsakliga orsaken till flytten.

På andra plats (12 procent) kommer att banken eller en finansiell rådgivare har rekommenderat flytt, vilket är en minskning med 6 procentenheter jämfört med föregående år. Få svarar att de flyttat på grund av missnöje eller för att de ville byta sparform, 2 procent i bägge fallen.

DIAGRAM 12

Vad var anledningen till att du genomförde en flytt av din tjänstepension?

Bas: Kunder medvetna om att en flytt av tjänstepensionen genomförts, 758 stycken.

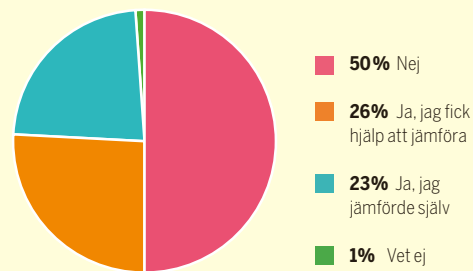
Den främsta anledningen till att flytta sin tjänstepension från AMF är att man vill samla sina försäkringar och bankförehavanden på ett ställe.

Hälften jämför olika pensionsalternativ

AMFs undersökning visar att ungefär hälften av de tillfrågade som flyttat sin tjänstepension svarar att de jämförde olika alternativ innan de bestämde sig för att genomföra flytten. Av de som jämförde olika alternativ uppgav knappt hälften att de gjorde jämförelsen på egen hand och av dem sa drygt var tredje att de använt sig av Minpension.se. Det kan noteras att kunden på Minpension.se kan se hur mycket pensionskapital denne har hos respektive bolag, men att information om till exempel avkastning, avgifter och produktvillkor saknas.

DIAGRAM 13

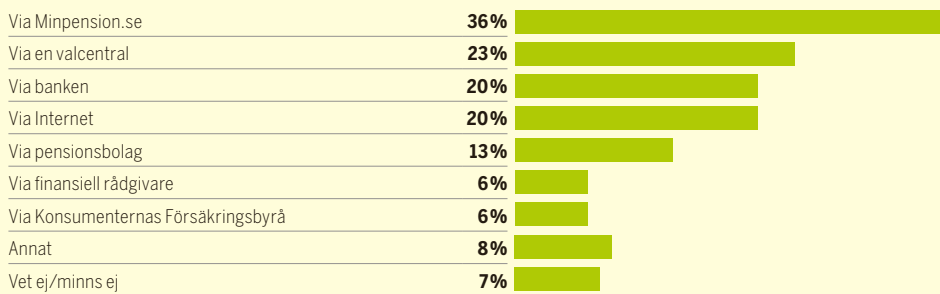
Gjorde du några jämförelser mellan de olika erbjudandena/alternativen innan du tog beslut i frågan om flytt av din tjänstepension?

Bas: Kunder medvetna om att en flytt av tjänstepensionen genomförts, 758 stycken.

DIAGRAM 14

Hur sökte du information vid denna jämförelse? (Fler svar möjliga)

Bas: 174 personer som svarat att de på egen hand gjort en jämförelse.

På Konsumenternas försäkringsbyrås hemsida kan den som funderar på att flytta sin tjänstepension jämföra avgifter och villkor hos olika bolag. Konsumenternas försäkringsbyrå har i uppdrag att ge privatpersoner oberoende fakta och vägledning och verksamheten styrs av Konsumentverket, Finansinspektionen och Svensk Försäkring. Av de som har gjort en jämförelse av olika alternativ (inför en flytt av tjänstepension) uppges 6 procent att de har sökt information via Konsumenternas försäkringsbyrå. Konsumenternas försäkringsbyrå borde ha en stor potential som informationskälla.

Kundernas syn på traditionell försäkring och fondförsäkring

Av de kunder som är medvetna om att de flyttat sin tjänstepension är det förhållandevis få som anger att de inte förstod innebörden av vad en flytt innebär sett till risknivå, garantinivå, avgifter med mera. Samtidigt uppger knappt hälften att de fått tillräckligt med information av bolaget de flyttat till och en tredjedel säger sig ha sökt informationen själva. Det senare är en markant ökning jämfört med föregående år.

Cirka 85 procent av de som flyttat sin tjänstepension flyttade till en fondförsäkring. Ungefär hälften av de som flyttar sin tjänstepension uppger, på en direkt fråga, att de har ganska eller mycket god kännedom om vad traditionell försäkring respektive fondförsäkring innebär. När kunderna får de två sparformerna förklarade uppger 37 procent att de föredrar en traditionell försäkring baserat på beskrivningen "ett tryggt pensionssparande med garanti för dig som inte vill behöva tänka på din tjänste-

pension. Erfarna förvaltare placerar pengarna åt dig". Det är en lägre siffra jämfört med året tidigare (46 procent). 53 procent uppger att de föredrar fondförsäkring utifrån beskrivningen "du väljer själv vilka fonder dina pengar ska placeras i. Det finns ingen garanti men du kan å andra sidan få en högre avkastning" vilket är högre än förra året (47 procent).

Kundernas val jämfört med uttalade preferenser

Av de som har flyttat sin tjänstepension från AMF säger sig 30 procent föredra en traditionell försäkring trots att flytten gick till en fondförsäkring (tabell 9). Det är färre än 2015 då 40 procent sa sig föredra traditionell försäkring. 1 procent säger sig föredra en fondförsäkring men flytten gick till en traditionell försäkring.

Nästan alla känner sig nöjda med att ha flyttat sin tjänstepension, endast ett fåtal, (4 procent) uppger att de är missnöjda.

31%

väljer en annan sparform än vad de faktiskt säger sig föredra.

TABELL 9

Kundernas val jämfört med uttalade preferenser										
	Totalt	ITP/ITPK	KAP-KL/AKAP-KL	SAF-LO	Man	Kvinna	20–42 år	43–55 år	56–67 år	
1. Föredrar traditionell försäkring, väljer traditionell försäkring	4%	13%	1%	2%	4%	3%	1%	4%	7%	
2. Föredrar traditionell försäkring, väljer fondförsäkring	30%	11%	32%	36%	28%	34%	27%	32%	34%	
3. Föredrar fondförsäkring, väljer traditionell försäkring	1%	5%	0%	0%	2%	0%	2%	0%	2%	
4. Föredrar fondförsäkring, väljer fondförsäkring	47%	43%	47%	48%	51%	39%	53%	47%	35%	
5. Vet ej*	18%	28%	20%	14%	15%	24%	17%	17%	22%	

Bas: Kunder medvetna om att en flytt av tjänstepensionen genomförts: 758 personer
* Här ingår personer som svarat att de valt SEB inom SAF-LO och KPA inom KAP-KL/AKAP-KL. Vilken sparform de har valt känner AMF inte till.

Varifrån kommer kundernas kunskap om tjänstepensioner och vem vill de få information ifrån?

Den aktör som kunderna anser bidrar mest till deras kunskaper om tjänstepension är banken. Många nämner även finansiella rådgivare, Pensionsmyndigheten, facket och pensionsbolag medan förhållandevis få anger arbetsgivaren. På frågan vem man vill ska bidra med kunskap

om tjänstepension hamnar bankerna i topp, även om andelen som önskar information från banken är betydligt lägre än hur många som faktiskt fått det. Fler än var femte skulle vilja få information från arbetsgivaren men bara 13 procent uppger att de får det. Störst potential att förbättra informationen till kunderna verkar Pensionsmyndigheten och arbetsgivaren ha.

TABELL 10

Varifrån kommer kundernas kunskap om tjänstepensioner och vem vill de få information ifrån?	Vilken/vilka av följande parter har bidragit till din kunskap om tjänstepension?	Vilken/vilka av följande parter skulle du vilja bidrag till din kunskap om tjänstepension?	Differens
Bank	51 %	39 %	-12 %
Finansiell rådgivare	25 %	22 %	-3 %
Pensionsmyndigheten	22 %	32 %	+10 %
Facklig kontaktperson	19 %	21 %	+2 %
Pensionsbolag	19 %	23 %	+4 %
Partner och familj	16 %	15 %	-1 %
Min arbetsgivare	13 %	22 %	+9 %
Valcentral	7 %	10 %	+3 %
Annan	9 %	5 %	-4 %
Tveksam/Vet ej	6 %	16 %	+10 %

Bas: 758 personer som är medvetna om att de flyttat sin tjänstepension.

Fakta om undersökningen

Leverantör av undersökningen: Demoskop
Datinsamlingsperiod: Maj 2017
Urval: Kunder som valt att flytta från AMF under perioden oktober 2016 – mars 2017
Metod: Telefonintervjuer
Antal intervjuer: 1 063 stycken varav 814 personer var medvetna om att de flyttat sin tjänstepension. Av dessa ångrade 56 personer sin flytt.

Undersökningen karakteriseras av öppna svar för att fånga kundens spontana svar, därefter har svaren kodats. Andelen svar kan överstiga 100 procent i tabellerna. Det beror dels på att de öppna svaren i vissa fall passar in på flera svar i listan, dels på att vissa av frågorna är så kallade multifrågor, det vill säga respondenten kan ange flera svarsalternativ.

Undrar du över något?

 0771-696 320 (vard 8-18)

 info@amf.se

 amf.se
